

Výlet č. 2 (neděle 7.5. 2023)

Trasa N

Milovy, Poslední míle (597 m) – neznačeno – Blatiny (640 m) **(2 km)** – červená – Dráteničky (707 m) **(3 km)** – červená – Dráteničky, rozc. (677 m) **(3,5 km)** – červená – Malínská skála (811 m) **(4,5 km)** – červená – Pod Lisovskou skálou (747 m) **(7,5 km)** – červená – Devět skal, rozc. (764 m) **(8 km)** – žlutá – Devět skal, vyhl., odb. (806 m) **(9 km)** – modrá – Devět skal, vyhl. (836 m) a zpět **(9,2 km)** – žlutá – U Žida (772 m) **(9,7 km)** – žlutá – Na Brušovci, rozc. (666 m) **(12,2 km)** – žlutá – U Nebožtíka, rozc. (668 m) **(12,7 km)** – žlutá – Svratka, bus (634 m) **(15,7 km)**

Trasa S

Milovy, Poslední míle (597 m) – zelená – Dráteničky, rozc. (677 m) **(1,5 km)** – červená – Malínská skála (811 m) **(2,5 km)** – červená – Pod Lisovskou skálou (747 m) **(5,5 km)** – červená – Devět skal, rozc. (764 m) **(6 km)** – žlutá – Devět skal, vyhl., odb. (806 m) **(7 km)** – modrá – Devět skal, vyhl. (836 m) a zpět **(7,2 km)** – modrá – U Žida (772 m) **(7,7 km)** – modrá – Kopaniny, rozc. (661 m) **(9,7 km)** – modrá – Herálec (642 m) **(10,7 km)** – modrá – Šantrůček, rybník (647 m) **(12,7 km)** – zelená – Lhoty (670 m) **(16,2 km)** – zelená – Lány (614 m) **(18,2 km)** – zelená – Kameničky, křižovatka k Chlumětínu (625 m) **(20,5 km)** – červená – Chlumětín (665 m) **(23 km)** – červená – Svratka, bus (634 m) **(26 km)**

Trasa V

Milovy, Poslední míle (597 m) – neznačeno – Blatiny (640 m) **(2 km)** – červená – Dráteničky (707 m) **(3 km)** – červená – Dráteničky, rozc. (677 m) **(3,5 km)** – červená – Malínská skála (811 m) **(4,5 km)** – červená – Pod Lisovskou skálou (747 m) **(7,5 km)** – červená – Devět skal, rozc. (764 m) **(8 km)** – žlutá – Devět skal, vyhl., odb. (806 m) **(9 km)** – modrá – Devět skal, vyhl. (836 m) a zpět **(9,2 km)** – modrá – U Žida (772 m) **(9,7 km)** – modrá – Kopaniny, rozc. (661 m) **(11,7 km)** – modrá – Herálec (642 m) **(12,7 km)** – modrá – Šantrůček, rybník (647 m) **(14,7 km)** – zelená – Lhoty (670 m) **(18,2 km)** – zelená – Lány (614 m) **(20,2 km)** – zelená – Kameničky, křižovatka k Chlumětínu (624 m) **(22,5 km)** – červená – Kameničky, bus (625 m) **(22,7 km)** – zelená – Filipov (652 m) **(24,2 km)** – zelená – Paseky, rozc. (702 m) **(26 km)** – zelená – Pramen Chrudimky (708 m) a zpět **(27 km)** – neznačeno – Chlumětín, horní konec (700 m) **(27,8 km)** – červená – Chlumětín (665 m) **(28,5 km)** – červená – Svratka, bus (634 m) **(31,5 km)**

Spojení

bus Svratka, aut. st. (15:05, 17:10) – Sněžné, Milovy (15:16, 17:21)

Občerstvení

Milovy, Herálec, Kameničky, Svratka

Turistická přístřeší a odpočívadla: Blatiny, Dráteničky – rozc., Pod Lisovskou skálou, Devět skal, Vysoká studně, při žluté od Nebožtíka do Svratky, Kopaniny, Šantrůček, Filipov – u kapličky

Zajímavosti a pamětihodnosti

Milovy – v letech 1741-1830 huť na železo, hamr a drátovna, ruda těžena v okolí, od roku 1835 sklářská huť s technicky i umělecky vyhlášenými výrobky vyváženými do zahraničí, rybník (10 ha) založen roku 1610, při něm postaven v roce 1935 hotel později změněný na rekreační středisko; Dráteničky – přírodní památka Drátenická skála (2 ha, vyhl. v r. 1976), charakteristický rulový vrcholový útvar o délce 200 metrů a výšce až 35 metrů při vrcholu Drátník (776 m) s dalekým rozhledem a rozsáhlými rulovými sutěmi, cvičný horolezecký terén; Malínská skála – přírodní památka (5,9 ha, vyhl. v r. 1976), skupina rulových skal uspořádaných do kruhu kolem vrcholu, spolu s balvanovým proudem jsou ukázkou působení ledovce a mrazu ve starších čtvrtohorách, zvětrávání vymodelovalo také puklinovou jeskyni a skalní výklenky, nejvyšší skála - Výspa - sahá do výšky 20 metrů; Lisovská skála – přírodní památka (0,5 ha, vyhl. v r. 1976), rulová vrcholová skála (802 m) s lavicovitou odlučností ruly a balvanovým mořem na úpatí, výška skal dosahuje 12 metrů; Devět skal – přírodní památka (3,3 ha, vyhl. v r. 1973), nejvyšší vrchol Žďárských vrchů (836 m) s upravenou vyhlídkou (omezený rozhled) na horním okraji pásma devíti rulových skal typu skalního města, lovecká chata sloužila roku 1945 partyzánům; Herálec – připomínán roku 1366 na levém břehu Svratky jako Český Herálec, později k němu připojen i na pravém břehu vzniklý Moravský Herálec, v letech 1759-1839 těžba železné rudy pro železářny v Kadově a ve Vříšti, tradiční dřevařský a textilní průmysl, kamenný most přes Svratku sklenutý do tří oblouků, dominantou klasicistní kostel sv. Kateřiny z roku 1787, stavby lidové architektury, v části Mariánská Huť zřízena koncem 18. století skelná huť, která zanikla v roce 1914, další skelná huť z roku 1740 byla v části Brušovec, památné stromy – převážně javorová alej (obvody kmenů 200-300 cm, výšky 20-23 m); Lány – v 18. století hamr na železo, v meandrech řeky Chrudimky směrem ke Kameničkám tzv. Lánský luh s rašelinnými loukami s porosty vrby a olše a tzv. lánské borovice, památný strom Sejtкова lípa velkolistá (obvod kmene 507 cm); Kameničky – ves s malířskou tradicí, působíště malíře Antonína Slavička v letech 1901-05, který zde, podnícen Raisovým románem „Západ“, vytvořil přes 70 obrazů, neznámější z nich „U nás v Kameničkách“ z roku 1904, tvořila zde i řada dalších malířů, jako B. Dvořák, H. Masaryk, A. Zeyer, R. Kremlíčková, O. Nejedlý, G. Macoun, F. Kavan a jiní, barokní kostel Nejsv. Trojice z let 1764-66, před kostelem pomník padlým, jedno z prvních děl hlineckého rodáka Karla Lidického, roubené horácké chalupy se střechami krytými dehtovou lepenkou, před kostelem hrob faráře Josefa Parduse, hlavní postavy Raisova románu „Západ“, v lednu 1945 sídlo štábu partyzánské skupiny „Jan Kozina“, výzkumná plocha České akademie věd Brno – přírodní památka (3,30 ha) – rašelinná louka se vzácnou květenou, sv. od kostela nová křížová cesta z r. 2022 od Pavla Tasovského z Náměště nad Oslavou; Filipov – kaplička Panny Marie, jižně od vsi „Rašelině u Filipova“ – přírodní památka (2,78 ha) chránící rašelinné louky s výskytem vzácných rostlin, jihovýchodním směrem Filipovský pramen řeky Chrudimky, dříve zvané Kamenice (708 m); Volákuův kopec – též zvaný Vojtěchův, přírodní rezervace (88,15 ha, vyhl. v r. 1990), krajinářsky hodnotný komplex společenstev s převahou rašelinných luk a s výskytem řady vzácných druhů rostlin a živočichů, na vrcholu (674 m) zatopený lom, kopec velmi častým námětem obrazů Ant. Slavička; Chlumětín – obec severozápadně od Svratky, kaple Panny Marie pochází z r. 1881, vysvěcena byla v r. 1882, na návsi socha Chlumětínského ponocného a památník obětem války; Svratka (1400 obyvatel) – první zmínka z roku 1350, kdy patřila pod Rychmburské panství, nejpозději od roku 1485 městečkem, od roku 1867 městem, od středověku tradiční hrnčířství a kamnářství, od 19. století klempířství a výroba pilníků, dnes upadající strojírenský průmysl a dřevařství, od března 1945 základna partyzánského oddílu „Vpřed“, severovýchodním směrem od centra stejnojmenný hotel Svratka (dříve Mánes) s golfovým resortem a skiareálem, v letech 1954-2004 v provozu též rychlobruslařská dráha, k pamětihodnostem obce patří zejména gotický kostel sv. Jana Křtitele ze 14. století, přestavěný roku 1759, dále zděná zvonice s dřevěným patrem, socha sv. Václava z r. 1868 od pražského sochaře Ludvíka Wurzla, pomník obětem 1. a 2. světové války a řada staveb lidové architektury, rodiště spisovatele Josefa Plevy (1899-1965), působíště řady malířů, např. bratrů Bubeníků, O. Nejedlého, Fr. Kavana, O. Blažička a jiných, v obci informtrum a městské muzeum s galerií, skvěle renovovaná sokolovna z let 1927-28 se sochařskou výzdobou od Karla Pavlíka a Antonína Odehnala